

Սիմէօնեան Պարօն—Վարդանեան խնդրադրով զիմելով Սինօգին՝ յայտնում է իւր ամուսին Սաշատուր Մարտիրոսեան Օգոյեանի անյայտանալը և կրկին ամուսնանալու իրաւունք է խնդրում Սինօգը վճռեց. Սենթթական լրագրում յայտարարել Սաշատուր Մարտիրոսեան Օգոյեանի անյայտանալու մասին և, եթէ վեց ամսուայ ընթացքում չիմացուի նորա որտեղ լինելը, այդ ժամանակ միայն իրաւունք տալ նորա կին Յուզիթ Պարօն—Վարդանեանին մտանել ի նոր ամուսնութիւն:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ—ԲԱԺԻՆ

Մ'ի ԿԱԼ ԷՆԿԱՌԱԿ ԶԱՐԻՆ:

«Առաջիկայի անցաւ. ակն ընդ ակն ևս ասան ընդ ասան: Այլ ևս ստեմ ձեզ՝ մի կալ հակառակ լարին. այլ երե ոք ամիցե ապսակ յաջ ծնօս քո՝ դարձն նմա ևս գնիւսն. ևս որ կամիցի ոք դասել ևս առնուր զշապիկս քո, քոյ ի նա ևս գրաւկան քո. ևս որ արապարհակ վարիցի զքեզ մղոն մի, երբ ընդ նմա ևս երկուսն:

Մատ. Ե. 38—41

ԱՅԱ մէկն ևս ս. Աւետարանի այն խօսքերից, որոնք ամէնից շատ բերնէ բերան են անցնում և ամէնից քիչ հասկացուում—Սխալ է հասկացուում նախ Հին Կտակարանի այն պատուէրը, որ Նրկնաւոր Վարդապետը բացատրում է այստեղ և լրացնում: Ելից զբքի մէջ է այդ պատուէրը (Դ. 24), ուր ոչ թէ մարդոց բարոյական, սկզբնականութիւններն են որոշուած, այլ օրէնք է տրուած՝ մի չափ է սահմանուած, որի համաձայն իւրաքանչեւ զատաստանի պէտք է ենթարկելին և պատիժ տալին յանցագործին: Օրէնստուն չի ասում հարկաւ զրկանք կրողին. Դու պարտաւոր ես քո աչքը հանողի աչքը հանել՝ ատամ հանողի ատամը, այլ թէ իրաւունք ունիս այդպիսի արդար հատուցում պահանջելու՝ աչքի փոխարէն աչք, ատամի փոխարէն ատամ և ոչ աւելի: Դորանով նա ոչ թէ բացարձակ ազատութիւն

է տալիս փրփառութեան զգացման, որ չափ ու սահման չունի և թելադրում է յաճախ մի ատամի փոխարէն ընկերի կեանքը խելի նորա ամբողջ տունը կործանել, այլ ընդհակառակն սահմանափակում և, կարելի է ասել, բոլորովին խափանում է այն. փոխանակ անմիջապէս բաւականութիւն որոնելու վիրաւորուած կրքերի համար, նա պատուիրում է դատաստանի զիմել և այդտեղ օրէնքի համաձայն հատուցումն ընդունել: Այնուամենայնիւ մի բարոյական պարտականութիւն դնում է Նա, բայց ոչ թէ զրկողի, այլ զրկողի և հեռակապէս բոլոր մարդոց վերայ. մէկին զրկանք հասցնելիս մտածել իւրաքանչիւր անգամ թէ, նա իրաւունք ունի արդար հատուցումն պահանջելու, և Աստուած, իւր տուած օրէնքի միջոցաւ վաւերացնելով այդ իրաւունքը՝ ապահովում և անձեռնմխելի է դարձնում բոլոր մարդոց կեանքն ու ստացուածքը, այնպէս որ զրկանք հասցնողը ուղղակի Նորա հետ դործ ունի. զրկեալը եթէ ուրիշ ոչ մի միջոց իսկ չունենայ հատուցումն պահանջելու՝ յամենայն դէպս Նորան զիմել և Նորա միջոցաւ հատուցումն գտնել կարող է:

Քրիստոս զրկեալին է ուղղում իւր խօսքը. Նա մի նոր օրէնք չէ տալիս, որի համաձայն կատարուած յանցանքը դատել պէտք է, այլ բարոյական կեանքի մի նոր սկզբունք, որին համապատասխան պէտք է լինի մեր վերաբերումը դէպի յանցագործը: Օրէնքն արտաքին ինչ է և բաւականութիւն է գտնուելու իւր պահանջները արտաքին ճշգրտութեամբ տառացի կերպով կատարուած են. բարոյական սկզբունքը ներքին է, մեր ներքին բարոյական աշխարհի մէջ է գործ գրուում: որպէս զի մեր վերաբերումը համաձայն լինի նորան, հարկաւոր է որ նախ նորա համաձայն ներքին զգացումն ունենանք: Այս պատճառաւ արդարութեան օրէնքն ամենեւին իւր տեղից չի շարժում: Երբ Քրիստոս բարոյական պարտականութիւն է դնում մեր առաջ՝ չհակառակել չարին, չարը չարով՝ զրկանքը զրկանքով չհատուցանել, այլ բարութեամբ խափանել չարը—ի՞նչ զգացումն է մեզ ստիպում հակառակել չարին կամ մեզ հասցրած զրկանքի փոխարէն հատուցումն պահանջել, արդե՞օք